

1. Yhteyshenkilö

Etunimi	Outi
Sukunimi	Lankia
Puhelinnumero	0405477842
Sähköposti	outi.lankia@gmail.com

2. Valtuustoaloite

Luotu pvm	5.9.2025 12.42
Otsikko	Kosteikko Veckjärven hulevesikuormituksen vähentämiseen
Valtuustoaloite	Pihojen ja katujen hulevesien vesistöille haitallisia ja kuormittavia vaikutuksia vesistöihin ei riittävän hyvin Porvoossa ehkäistä. Sateiden ja sulavan lumen synnyttämä hulevesi johdetaan pois kaduilta ja tonteilta hulevesiviemäriin tai avo-ojiin, joista ne lopulta päätyvät käsittelemättä vesistöön. Asemakaavoissa on asetettu kiinteistöjen omistajille kaavamääräyksiä hulevesien imeytykseen, mutta niiden valvominen on vaikeaa. Esimerkiksi Omenatarhan alueella ei ole käytetty kertaakaan pakkokeinoja tonttien asfaltoinnin poistamiseksi, vaikka asfaltointi on asemakaavassa kielletty. Porvoon kaupunki kerää nykyään hulevesimaksuja ja niitä tulee käyttää myös Porvoon järviin, jokiin ja Itämereen kohdistuvan kuormituksen vähentämiseen. Porvoon vesi vastaa huleveden runkoviemäreistä, joihin johdetaan kiinteistöjen hulevesiä. Porvoon kaupunki-infran yksikkö vastaa avo-ojista, rutiläkaivoista, rummuista sekä sellaisista hulevesiviemäreistä, joihin johdetaan yleisten alueiden kuten katujen hulevesiä. Porvoossa ei ole rakennettu laskeutusaltaita tai kosteikkoja hulevesien hallintaan vaan hulevesiverkosto ja avo-ojat johtavat vesistöihin. Talousarvioon 2025 sisältyy toimenpide, että tulee selvittää kaupungin hulevesien ravinne- ja kiintoainekuormitusta. Hulevedet sisältävät ravinteita, raskasmetalleja, suoloja, kiintoaineita, öljyjä, hiilivetyjä, roskia ym.. Hulevesien kuljettamat aineet voivat olla myrkyllisiä vesieliöstölle. Hulevesien sisältämät aineet rehevöittävät ja samentavat vesistöjä sekä aiheuttavat pohjien liettymistä. Useat hulevesien haitta-aineista ovat sitoutuneet kiintoaineeseen. Kiintoainesta hallitsemalla voidaan hallita myös siihen sitoutuneiden aineiden kulkeutumista ja kertymistä ympäristöön. Rakennetun ja asfaltilla päällystetyn pinta-alan kasvaessa yhä pienempi osa sade- ja sulamisvesistä imeytyy maaperään. (Lähde Kuntaliiton selvitys hulevesien laadusta 2023) Monissa kaupungeissa kuten Keravalla, Lahdessa ja Lappeenrannassa on toteutettu erilaisia ratkaisuja (kosteikkoja, laskeutusaltaita, biosuodatusalueita), joilla hulevesien haittavaikutuksia vesistöihin vähennetään. Esimerkiksi Keravalla on rakennettu useita laskeutusaltaita ja kosteikkoja. Kosteikot ovat eduksi myös luonnon monimuotoisuudelle. Veckjärvi on Porvoon suurin järvi ja se on myös merkittävässä virkistyskäytössä. Veckjärven tila on vuosi vuodelta huonontunut. Järven tilan heikkeneminen alkoi selkeämmin vuonna 2013. Vedenlaadun

kielteisen kehityksen näkyvimmit merkit ovat leväkukinnat ja kalaston muutokset sekä rantojen asukkaiden havainnot järven veden laadun heikkenemisestä. Veckjärven rehevöitymiskehityksen katkaisemiseksi kaikki ulkoista ravinnekuormitusta vähentävät toimenpiteet ovat tarpeen. Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry on laatinut vuonna 2022 Veckjärven perustilan selvityksen ja toimenpideohjelman vuosille 2023-2027 Veckjärven tilan parantamiseksi.

Asutus ja asemakaava-alueet laajenevat alueella, josta hulevedet johdetaan Veckjärveen. Uusin asemakaava hyväksyttiin valtuustossa 3.9.25. Asemakaavassa on kaavamääräyksiä tulevien tonttien omistajille, mutta myös kaupungin tulee tehdä toimenpiteitä, joilla Veckjärven tilaa heikentävää kuormitusta vähennetään.

Esitys: Veckjärven hulevesikuormituksen vähentämiseksi tulee suunnitella ja rakentaa kosteikko tai vastaava ehkäisemään huleveden mukana tulevien kiintoaineiden, ravinteiden ja muiden haitta-aineiden pääsyä järveen. Kosteikko tasaa virtaamia, pidättää kuormitusta, ehkäisee tulvia ja edistää luonnon monimuotoisuutta.

Kosteikkojen ja muiden hulevesien hallintaratkaisujen suunnittelu ja toteutus tulee ottaa osaksi kaupungin maankäytön suunnittelua. Hulevesien haitallisen kuormituksen vähentämisen merkitys korostuu rankkasateiden, sateisten talvien ja muiden sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä. Porvoo on vesistöjen kaupunki ja konkreettisilla toimenpiteillä tulee kuormitusta jokiin, järviin ja Itämereen vähentää.

Outi Lankia, kaupunginvaltuutettu (Kesk.)

Vastaus valtuustoaloitteeseen, Kosteikko Veckjärven hulevesikuormituksen vähentämiseen

Lupa- ja valvontalautakunta 24.02.2026 § 20

Valmistelu ja lisätiedot:

yhdyskuntasuunnittelupäällikkö Enni Flykt enni.flykt@porvoo.fi
maankäyttöasiantuntija Mika Lehtonen mika.lehtonen@porvoo.fi
suunnittelupäällikkö Elina Leppänen elina.leppanen@porvoo.fi
ympäristönsuojelupäällikkö Jesse Methner jesse.methner@porvoo.fi
kaavoittaja Anne Rihtniemi-Rauh anne.rihtniemi-rauh@porvoo.fi
ympäristönsuojelutarkastaja Sanna Tarmi sanna.tarmi2@porvoo.fi

Kaupunginvaltuutettu Outi Lankia on tehnyt valtuustoaloitteen, jossa hän esittää kosteikon tai vastaavan suunnittelemista ja rakentamista Veckjärveen kohdistuvan hulevesikuormituksen vähentämiseksi.

Lisäksi hän ehdottaa, että kosteikkojen ja muiden hulevesien hallintaratkaisujen suunnittelu ja toteutus tulee ottaa osaksi kaupungin maankäytön suunnittelua.

Lankia perustelee aloitettaan sillä, että Porvoon kaupunki ei nykytilanteessa ehkäise hulevesihaittoja riittävän hyvin, jolloin haitallisia aineita, kiintoainesta ja ravinteita sisältävät hulevedet päätyvät vesistöihin. Hulevesien sisältämät aineet voivat olla myrkyllisiä vesieliöstölle ja ne rehevöittävät ja samentavat vesistöjä sekä aiheuttavat pohjien liettymistä.

Kaupungin keräämiä hulevesimaksuja tulee käyttää vesistöihin kohdistuvan kuormituksen vähentämiseen. Lankia toteaa, että Porvoossa ei ole toteutettu hulevesien hallintaan tarvittavia rakenteita toisin kuin useissa muissa kaupungeissa.

Lankia tuo esille, että Veckjärvi on Porvoon suurin järvi ja se on myös merkittävässä virkistyskäytössä. Sen tila on heikentynyt selkeämmin vuodesta 2013 alkaen, mikä on näkynyt mm.

leväkukintoina ja kalaston muutoksina. Veckjärven rehevöitymiskehityksen katkaisemiseksi tulee ulkoista ravinnekuormitusta vähentää erilaisin toimenpitein. Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry on laatinut vuonna 2022 Veckjärven perustilan selvityksen ja toimenpideohjelman vuosille 2023–2027 Veckjärven tilan parantamiseksi.

Lankia esittää, että alueelle tehtävien asemakaavojen sisältämien kaavamääräysten ohella kaupungin tulee tehdä toimenpiteitä, joilla Veckjärven tilaa heikentävää kuormitusta vähennetään.

Vastaus aloitteeseen

Yleistä Veckjärven tilanteesta

Veckjärven ekologinen tila on määritelty hyväksi. Järveen kohdistuva ulkoinen fosforikuormitus on laskennallisesti arviolta 560 kg/vuosi. Suurin yksittäinen kuormittaja on peltoviljely, jonka osuus on 37 % (206 kg/vuosi). Luonnontilaisten alueiden huuhtoumana kertyvän fosforin osuus on 30 % (167 kg/vuosi) ja hulevesikuormituksen osuus 17 % (95 kg/vuosi). Järveen kohdistuu myös sisäistä fosforikuormitusta. Alusveden ajoittaisesta happikadosta aiheutuva sisäinen fosforikuormitus on arviolta 120 kg/vuosi. Typen kuormitus

on noin 8900 kg/vuosi, josta suurin osuus eli 25 % on peräisin peltoviljelystä. Peltujen käyttötavalla on kuitenkin huomattava merkitys siihen, mikä on lopulta todellinen kuormitus verrattuna laskennalliseen arvioon.

Veckjärven länsipuolisten alueiden hulevedet kulkeutuvat Veckjärveen pääosin luonnontilaisten Lillträsketin ja Olofsbergin alueiden läpi. Nämä alueet toimivat hulevesien luontaisina kosteikkosuodattimina. Näin ollen myös rakennetulta kaupunkialueelta Veckjärveen valuva hulevesi virtaa pääosin juuri näiden luontaisten kosteikkosuodattimien läpi. Tämän takia ei ole tarpeen rakentaa uusia kosteikkorakenteita.

Veckjärven valuma-alueen metsistä on suojeltu isoja alueita etenkin järven pohjois- ja itäosissa. Kaupungin omistamat metsät alueella on kaavoitettu pääosin virkistyskäyttöön eikä niihin kohdisteta sellaisia metsänhoitotoimenpiteitä, kuten ojitusta tai avohakkuuta, joista voisi aiheutua lisäkuormitusta järveen. Esimerkiksi Tervajärven länsipuolisten metsien hakkuut aiheuttaisivat vesistökuormitusta sekä Tervajärveen että Veckjärveen, koska Tervajärven vedet laskevat Veckjärveen. Kaupungin omistamien peltoalueiden osalta peltujen käyttötavat on mahdollista määritellä vuokrasopimuksissa.

Kaupungin nykyiset toimenpiteet hulevesien hallintaan Alueiden käyttölain (132/1999) 103 i §:n mukaan kunta vastaa hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella. Lisäksi 103 §:ssä todetaan, että kunta voi ottaa järjestettäväkseen hulevesien hallinnan muillakin alueilla. Kaavoituksen ja rakennusvalvonnan avulla kaupunki voi vaikuttaa hulevesien hallintaan myös yksityismailla.

Porvoon kaupunki huomioi jo nykyisellään hulevesien hallinnan maankäytön suunnittelussa. Yleiskaavoituksessa huomioidaan alueet, jotka on tunnistettu luontaisiksi hulevesisuodattimiksi. Asemakaavoituksessa ja uusien alueiden rakentamisessa on lähtökohtana alkuperäisen vesitasapainon säilyttäminen niin, että rakentaminen ei lisää hulevesien määrää. Kaavoituksessa varataan tilaa hulevesien hallintaan kuten viivyttämiseksi ja suodatukselle.

Rakenteiden toteutusta ohjataan kaavamääräyksiin sekä rakentamisen valvonnalla määräysten toteuttamiseksi.

Veckjärven valuma-alueella viimeisin hyväksytty kaava on Vanha Veckjärventien alueelta (3.9.2025 AK 453). Kyseisen kaavan määräyksissä tonteilla edellytetään hulevesisuunnitelman laatimista sekä hulevesien riittävää imeytystä ja viivytystä. Lisäksi alueelle tullaan rakentamaan vesi- ja viemäriverkosto. Viemäriverkosto varmistaa, että Veckjärveen ei enää pääse tämän alueen vanhasta asutuksesta aiheutuvaa kuormitusta. Valmistella olevan Omenatarha II (AK 571) asemakaavan alueelle tullaan kaavamääräyksiin edellyttämään tonteilla hulevesien imeytystä ja viivytystä.

Suurimpaan osaan asemakaavoja tullaan jatkossakin sisällyttämään määräyksiä hulevesien hallinnasta. Porvoon kaupunki toteuttaa kaupunki-infran rakentamisella hulevesien laadullista parantamista varsinkin sellaisilla aluilla, joista hulevesi virtaa herkkään vesistöön. Esimerkiksi Kevätlaaksossa on virkistysalueilla huleveden laadun parantamiseen tarkoitettuja rakenteita, kuten suodatus- tai viivytyksaltaita. Humlebergin siirtolapuutarha-alueella on

asemaakaavan mukaisesti rakennettu hulevesiallas sekä määräyksiä hulevesien käsittelyyn tonteilla.

Rakennushankkeiden hulevesisuunnittelu ja maarakentamisen aikainen hulevesien hallinta on välillä puutteellista. Tällöin kaupunki joutuu valvonnallaan ja ohjauksellaan varmistamaan, että hulevesisuunnittelu ja hulevesien hallinta on riittävää ja asianmukaista. Kaupunki-infran herkille alueille sijoittuvissa tai isoimmissa rakennushankkeissa laaditaan rakentamisen aikainen hulevesien hallintasuunnitelma.

Ympäristönsuojelupäällikkö

Lupa- ja valvontalautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että edellä mainittu annetaan vastauksena Outi Lankian valtuustoaloitteeseen ja lähettää vastauksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Pykälä tarkastetaan heti

Päätös

Lupa- ja valvontalautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että edellä mainittu annetaan vastauksena Outi Lankian valtuustoaloitteeseen ja lähettää vastauksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Pykälä tarkastettiin heti.

Kaupunginhallitus 09.03.2026 § 58
387/11.03.03/2026

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää antaa yllä olevan vastauksenaan Outi Lankian valtuustoaloitteeseen kosteikosta Veckjärven hulevesikuormituksen vähentämiseen, ja antaa vastauksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Päätös tarkastetaan heti.

Päätös

Kaupunginhallitus päättää antaa yllä olevan vastauksenaan Outi Lankina valtuustoaloitteeseen kosteikosta Veckjärven hulevesikuormituksen vähentämiseen ja antaa vastauksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Päätös tarkastettiin heti.